

เรื่องสั้นประจำฉบับ

ชิละ

ณรงก์ฤทธิ์ ตักदारณรงก์

ตลาดนัดอาเนาะรูมีขึ้นทุกเช้าวันศุกร์ ผู้คนพลุกพล่านหาซื้อสิ่งของ แม่ค้าเรียกลูกค้าจ้อแจ คนซื้อต่อรองราคาลังเล้ง คนขับแท็กซี่หรือสารถีสามล้อติดกระดิ่งส่งสัญญาณโกร่งกร่างเรียกหาผู้โดยสาร ชาวบ้านทยอยมาจับจ่ายซื้อขายมากกว่าวันปกติธรรมดา พ่อค้าผ้าเร่เปิดเพลงมลายูเท่กล่อมดังลั่น คนเล่นกลขายยาสมุนไพรติดลงเร้าใจตุ้มตุ้ม พ่อเฒ่าขอทานตาบอดยื่นถือขันร้องเพลงอนาเขตไทยทวนอยู่ข้างถนน ชาวบ้านสงสารหยิบเหรียญมาหย่อนลงขันให้

หัวมูมถนอด้านเหนือ พ่อค้าแม่ค้าแย่งกันมาจับจองยึดเป็นหัวหาดขายสินค้าเพราะเป็นบริเวณที่มีคนพลุกพล่านผ่านไปมา สาวรุ่นหน้าตามอมเมมสติไม่เต็มเต็งนางหนึ่งนั่งคุกเข่าเอากิ่งไม้มาวางเกะกะร้องขายปลาเจ็ชแจ้ว

“อีแก ลาแป้โก๊ะ...อีแก ลาแป้โก๊ะ”

เธอพร้าตะโกนขายปลาราคาแปดบาท ลั่นตลาด ประกายดาด้าโหย ทำทางอิดโรยน้ำเสียงอ่อนเปลี้ย ชาวบ้านผ่านมาพบเห็นพากันหัวเราะเอิ๊กอ๊ากบางคนตีสีหน้าสลดสังเวช แต่แม่ค้าปลาทูสดที่นั่งอยู่ติดกันกลับล้ากายหนักเข้าถลึงตาควาดจนสาวรุ่นตกใจกลัวรอมร่อจะวิ่งหนี

ทุกเช้าสาวรุ่นสติไม่เต็มเต็งจะมานั่งคุกเข่าเอากิ่งไม้หักมาขวางเรียงรายร้องขายปลาแปดบาทเป็นประจำ ผนตคฟ้าร้องแเดดออกไม่เคยหยุด บางวันหักกิ่งไม้ใส่กะละมังเทินหัวเดินเร่ขายจนร่างกายขึ้นเหงื่อ ผ่านไปทางไหนมีแต่คนหัวเราะ พวกเด็กเอาก้อนดินขว้างปานางรู้สึกกลัวกลัวปลา จะชอกช้ำวิ่งหนีหัวบึกหัวป่า

ตอนสายของศุกร์วันหนึ่ง เธอมานั่งวางกิ่งไม้เรียงรายร้องขายเหมือนทุกครั้ง เมะจิมเฒ่าชาวอาเนาะรูแะเข้า

มาซื้อปลาหูเห็นสภาพแล้วเกิดความสงสารจึงนั่งแหมะลงพูดคุยด้วยเธอ ไม่ยอมพูดคำใดนอกจากอีแกลาแป้โก๊ะ ครั้นเมะจิมจิกวักเงินบาทยื่นให้ไม่รู้จักรับกลับตกใจทำท่าจะวิ่งหนีเสีบด้วยซ้ำ

“หน้าตารักี่ดี ไม่น่าเป็นบ้าเลย”

เมะจิมหันหน้ามาพูดกับแม่ค้าขายปลาหูท่าทางเหน้อยหน้าข ปากตะโกนขายโทวกหวกไม่แพ้สาวรุ่นสติไม่เต็มเต็ง นางไม่ใส่ใจว่าใครจะแะมาพูดจาอะไรกับสาวบ้าเนื่องจากเห็นมาจนชิน

“ไม่มีญาติพี่น้องเธอ”

“มี”

“อยู่ไหน”

“สวนมะพร้าวหลังมัสยิด” แม่ค้าปลาทู สายหัวพูดตัดความรำคาญ “อยู่กะผัว ผัวมันเป็นใบ้”

เมะจิมจะงักหายใจพิศฟาดนิ่งอึ้งชั่วคราวแล้วลุกขึ้นเดินผละไปไม่พูด จะเหลือบตาตุ้กสักแวบยังไม่ทำ แม่ค้าขาย

ปลาสะบัดหน้าตาสีดำก้อนมองตาม
ประหนึ่งประหนึ่ง

วัยรุ่นชายหญิงแต่งตัวทันสมัยเดิน
เกาะกลุ่มกันมาเจ็ดแปดคน พอผ่าน
ไปถึงที่สาวรุ่นนั่งชายกิ่งไม้แห้งเสียงหัว
เราะดังขึ้นครั้นแรก ประกายตาสาวบ้า
เขียวปัดขึ้นมาทันทีเหมือนมีความแค้น
แฝงเร้นอยู่ในกันบึงหัวใจ นัยน์ตาเขม็ง
วาว ไม่มีคนนางเลื้อยไร โยนท่าตะปบ
เหยื่อ ครั้นเสียงหัวเราะเกรียวกราวขึ้น
อีกกลับผงะสายตาสลัดแฉกเหมือนลูก
แกะ ประจันหน้าจิ้งจอกกลางป่า

เช้าวันหนึ่งตะวันส่องฟ้าไป
หญ้าสดหยาดน้ำค้างแห่งหมาด ผู้คน
จอแจขวัคไขว่ ใครซื้อข้าวของได้ครบ
ก่อนจับกลับ ใครพึ่งจะตีตลาด
มามองหาสิ่งต้องการลูกเล็กลูกตน ตลาด
นัดอาเนาะรูเบาบางความสับสนลง ลูก
แพะน้อยหลงฝูงร้องแม่แม่วิ่งกระ-
เซอะกระเซิงตรงมา ยอดสนต้องลมกำ
รามลั่นฟ้าอื้ออึง

ปะ จูลาเต๊ะแต่งตัว ภูมิฐานวางมาดสง่า
เดินนำหน้าขามี่ฮะฮักรรยาสาวมาจ่าย
ตลาดพ่อค้าแม่ค้าทักทายเกรียวกราว
พ่อเต่าเศรษฐีแห่งหมู่บ้านอาเนาะรูสวม
กาบียะห์หมวกขาวทรงกะลามะพร้าว
ถักเป็นลายคันทอง ใส่เสื้อคอตั้งค่าน
หน้าผ้าลงมาถึงอกแขนยาวสีน้ำตาล
อ่อน ผ้าโสร่งลายเข้มสะบัดชายด้านลม
พริบพริบ ขามี่ฮะฮัใส่ต่างหูทองรูป
วาวอร่าม เลื้อยบานงรัดรูปเห็นส่วน
แห้วงว่าผ้าถุงปาเต๊ะลายแจกแดงคัตน้ำ
เงินเน้นให้เห็นผิวหน้าขาวเนียนขน-
ดางอนงามยิ่งกว่าสาวชาวบ้านพอสาว
รุ่นไม่เต็มบาทมองเห็นปะ จูลาเต๊ะยิ้ม
ผล่ทักทายชาวบ้างตรงมา เธอไม่รอ
ช้าพรวดพรวดขึ้น โถมเข้าหารวดเร็ว
สถานการณ์แปรปรวนเกินกว่าปะ จูลา-
เต๊ะจะตั้งตัวทัน สาวบ้ากอดรัดพิศ

เหยียงพ่อเต่าตะเกียกตะกายหนี ชะมี-
อะฮียินหน้าซีดสิ้นแม่ค้าขายปลาแหก
ปากร้องโวยวาย พ่อค้ายาสมุนไพรวิ่ง
เข้าไปช่วยแกะมือสาวรุ่นออกแล้ว
ผลัดจนเธอเสียหลักก้นกระแทกพื้น
ปะ จูลาเต๊ะสลัดหลุดวี่งหนีโถงเทงจนผ้า
โสร่งฉุย สายสติไม่เต็มตั้งลุกขึ้นพุ่ง
ตามผ้าถุงหล่นแฉะอยู่บนพื้น กายช่วง
ล่างเปลือยเห็นลำขาขาวขนดำปุกปุยขึ้น
รู่ยรู่ยทั่วเนินอุมได้ท้องน้อย ชาวบ้าน
ฮือฮาเข้ามาดูสุดปากชูดซาตระคน
เสียงหัวเราะเอ็ดอึง

สาวบ้ารวบผ้าถุงมานุ่งขยุกขยิก
เสร็จแล้วเดินกลับไปนั่งคุกเข่าเอากิ่งไม้
แห้งวางเรียงรายร้องขำอึแกลาแปโก๊ะ
เจื้อยแจ้ว ชาวบ้านแยกย้ายเดินจับจ่าย
ซื้อขำขิงของเหมือนไม่มีอะไรเกิด
ขึ้น

“อึบ้า” แม่ค้าปลาทูลถึงตาเรียก
“โน้น..ไอ้ชะฝัวมึงมา”

สาวสติไม่เต็มตั้งนั่งลอยหน้าพิ
ดาหัวเราะคิกคัก ไอ้ชะเดินหุบหับ
มาหน้าตาไม่ผิดกับปีศาจ หมวดเกรรุ่ม
ร่ำมผมหักทยอยฟูเป็นกระเซิง ตาซ้าย
โปนพื้นบนเกยขึ้นออกมานอกปากผิวดำ
มะเมื่อมหลังค่อมเป็นหนอกอูรูเส้นเอ็น
ปูดเป็นขดฝอยตามหลังมือ เด็กเล็กพบ
เห็นร้องไห้จ้าวี่งหนีหน้าตาเริด ชะเวลา
เดินมันลากขาเป้หุบหับนำกลัวยิ่งกว่า
ปีศาจหลายเท่า

ไอ้ชะ กับสาวบ้าไม่เคยพูดกัน
ฝ่ายหนึ่งอัปลักษณ์ร่างแถมยังเป็นใบ้พูด
ได้แค่ทำเสียงอื้ออึในลำคอ ฝ่ายหนึ่งสติ
ไม่เต็มตั้งเอาแต่หัวเราะคิกคักพรั้พุดอึ
แกลาแปโก๊ะ ทั้งสองต่างเข้าใจความ
ต้องการของแต่ละฝ่ายได้เป็นอย่างดี
ทุกวันพออาทิตย์ผงาดกลางฟ้าไอ้ชะ
จะหุบหับมารับสาวบ้ารวบกิ่งไม้แห้ง
ใส่กะละมังเกินหัวเดินตามกลับไปงูบ

จับ ไอ้ชะพนเสียงอื้ออึอึกับปากสาวบ้า
หัวเราะระริกกระรี่ร้องขำอึแกลาแปโก๊ะ
โหยหวานตลอดเส้นทาง

มือผู้ครึ่งหนึ่งชาวอาเนาะรูจัดงาน
มาแกลุโละหาเงินสร้างมัสยิดประจำหมู่บ้าน
ปะ จูลาเต๊ะเป็นประธานในงานมี
การแสดงให้ดูด้วย พ่อเต่าลาเต๊ะอุตสาห์
ไปเชิญวาฮับ ต้นหยงกับกูคิง ขามู ซึ่ง
เป็นครูชิละนามกระเดื่องมาร่ำรำต่อผู้
ให้คนมากินเลี้ยงได้ดูเป็นขวัญตา พอ
ปึกสองห้องโหมระรัวกระชั้นขึ้น ยังไม่
ทันวาฮับกับกูคิงจะไหว้ครู ไอ้ชะยืนมู
ทู่อยู่แถวหน้ากระโดดผลุงออกไปรำบื้อ
แป้อยู่กลางคน มันสายหัวโยกตัวตบ
คันชาดังลาด ถึงจะขาเป้แม่แบบรำชิละ
ของมันผงาดท่าหาตัวจับได้ยาก ปะ จูลา
เต๊ะหน้าแดงโกรธจนหนวดสั้นกระ
ตุก ตะโกนสั่งให้ชาวบ้านช่วยกันลาก
ไอ้ชะออกไปให้พ้นงาน

เมื่อวันก่อนสาวสติไม่เต็มตั้งป่วย
เป็นไข้หวัดนอนจมอยู่ในบ้านหลังไ้
เย็กกลางดงมะพร้าว ไอ้ชะ ไปรับจ้างเลี้ยง
แพะให้ไ้ตะกรู เจ้าของปอเนาะยังไม่
กลับ ฮารนหนุ่มฉกรรจ์ชาวอาเนาะรู
ผ่านมาเห็นไอ้ชะไม่อยู่จึงแวะเข้าไปดู
ว่าสาวบ้ากำลังทำอะไร พอสบโอกาส
เข้าปล้ำหมายจะทำมีดมีร้ายจนเธอไว
วายน สถานการณ์กำลังจะคับขัน ไม่รู้
ไอ้ชะมันกระโผลกกระเผลกมาจาก
ไหนมือขวากระชับด้ามอึดคมขวับ
ควัดแกว่งวิวดาคฟาดซ้ายฟาดขวา
อูดลุด ฮารนชะงักถอยออกมาใส่เกียร์
หมาโกยอ้าวไปรวดเร็ว วันรุ่งขึ้นไอ้
ชะพาสาวบ้าไปหาหมอที่โรงพยาบาล
ในเมือง หมอถามอาการไข้ไอ้ชะทำ
เสียงอื้ออึในลำคอ สาวรุ่นพรั้พุดอึ
แกลาแปโก๊ะ สลับเสียงหัวเราะคิกคัก
หมอมดมปัญหาไม่รู้จะทำอย่างไรดีจึง
ปล่อยให้ทั้งสองเดินออกจากโรงพยาบาล-

บาลกลับไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

คืนนี้เดือนหงายโค้งฟ้าขาว โพลน น้ำค้างหยาดหยดยอดหญ้า ลมพลิวสายพัดมาเอื่อยอ่อนใบมะพร้าวกระทบกันแผดจ้า สนกรวญเพลงหวีดหวิว ชาวอานามะรุกร้อมใจกันจัดงานเทศกาลฮารีรายอยิ่งใหญ่ ใต้ร่มฟ้าร่มกับปะจุลาเต๊ะเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดมาร่วมงาน สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือมีการรำรำต่อสู้แบบชิละให้ดูอีกด้วย

พอถึงช่วงเวลาสำคัญ เสียงปี่กลองฆ้องโหมกระชั้นขึ้น ไอ้โชะแหวกผู้คนออกไปยืนอยู่หน้าสุดดนตรีเร้าเสียงจับใจเป็นเหตุให้ไอ้โชะทนไม่ได้มันกระโดดผางออกไปกลางลานทันที ขาข้างซ้ายเปื้อนอยู่แล้วแค่เดียวชายผ้าโสร่งพ่อเฒ่าคนหนึ่งจึงเสียดลัดล้มลงก้นจ้ำบ้ำ ชาวบ้านเฮฮาหล่นร่มเข้ามามุงดูพ่อเฒ่าลาเต๊ะสั่งให้ชาวบ้านช่วยกันลากตัวไอ้โชะออกไปเพราะได้เวลานักชิละตัวจริงจะรำไหว้ครูแถมยังเป็นการต่อสู้ให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดชมด้วย ชายชาวบ้านสี่ห้าคนช่วยกันลากไอ้โชะผู้ถูุกังออกไปจนพ้นแล้วจับปากกระแทกให้ก้นจ้ำบ้ำสงบสติอารมณ์อยู่ใต้ต้นสน

“ระวังไอ้โชะให้ดี” ปะจุลาเต๊ะย้ำสั่งลูกบ้าน “ต่อหน้าท่านผู้ว่า อย่าให้มันกับเมียมาก่อเรื่อง बदสี”

“ไม่ต้องห่วง” ชาวบ้านอีกคนหนึ่งเน้นรับเสียงหนักแน่น “จีนห้ามไม่ฟัง ข้าจะจัดการเอง”

“เออ” พ่อเฒ่าลาเต๊ะเก็บเสียงลึกลับ “อย่าให้มันฉีกหน้าข้าอีกล่ะ”

อ้อไอ้โชะพริ้มคุ่มโมง อ้อไอ้โชะพริ้มคุ่มโมง เสียงปี่กลองฆ้องระริวทำนองเร้า คู่ชิละตัวจริงอย่างสามขุมออกไปทำสาলামัตจับมือกันยกขึ้นตะหน้าผากแสดงความเคารพอยู่กลางลาน โดยที่ไม่มีผู้ใดคาดถึง ไอ้โชะพรวดพาดออก

มาอีก เลื่อนน้กสู้ไหลเล่นขึ้นหน้า คามันขวางวิฆามันร้อน ต้องกระโดดออกไปตีกชกหัวตัวเองคุดับ ชาวบ้านเฮฮาขึ้นอีก ผู้ว่าราชการจังหวัดปรบมือหัวเราะชอบใจ

ไอ้โชะย่อตัวห้องโย้คุกเข่าลงจรดดิน เท้าซ้ายเป็กู่ขนานตั้งฉากกับพื้น มือซ้ายกำหมัดยกขึ้นระดับไหล่หักศอกงอเข้ามาคั้งฉาก มือขวาเฉียงลำตัวกำหมัดหงายสายหัวหลอกล่อโยกตัวไปมา ว่องไวไม่ผิดอะไรกับงูเห่าแผ่เบียดกเหยื่อเสียงปรบมือก็ก้องไปทั่วงาน

“ลีลามันรวดเร็วปานสายฟ้า สง่าเหมือนเจ้าเมืองคากคกช”

“เฮ้ย..อย่าคุยกันชีวิต ข้ากำลังชมท่าชังคะลีลา นี่แหละวิธีตั้งท่ารับป้องกันคู่ต่อสู้” พ่อเฒ่าชาวอานามะรุกรนหนึ่งพาล่มขึ้น “นั่น...มันเปลี่ยนท่าเป็นลั้งคะดาน ขึ้นตรงพร้อมกระโจนเข้าทำหันทำยังกับเสือโคร่งข่มดักเหยื่อหน้าถ้าแหละมึง”

ปี่ย้ออ้อฆ้องกลองระริวโชะพริ้มคุ่มโมงระทึกใจไม่หยุด ไอ้โชะยกเท้าขวาสะออดกลับด้านหลังโยกตัวเอี้ยวตามรวดเร็ว ปัดเท้าซ้ายหมุนรอบไปด้านข้างตัวคดกลับมาในท่าอื่น แขนซ้ายยกไว้เสมออย่าฝ่ามือขวาปิดท้องน้อย คนชมปรบมือลั่นดนตรีโหมกระชั้นจังหวะเร่งเร้า มันลากเท้าขวาไปแตะพื้นข้างหน้ารวดเร็วปานงูจกโถมตัวตามไปแล้วโยกกลับยกขาซ้ายขึ้นตัวคดฝ่ามือพาดผลัดผละ

“อู๊วะ...เปลี่ยนเป็นท่าลั้งคะเลิมปิดแล้ว ขาเปื้อนอย่างมันคาดไม่ถึงจะรำสวยอย่างนี้”

“ใครสอนมันวะ” ชายคนหนึ่งถามพ่อเฒ่าคนเก่า “ลีลาแต่ละท่า ร้ายกาจเหมือนเหยี่ยวล่าเหยื่อทรงอำนาจยังกะกษเจ้าเมือง”

ศึกแล้วดาวกระจายทั่วเวียงฟ้า ลมพลิวสายเย็นหวิว ใบสนแห้งร่วงหล่นว่อนพรุ สาวรุ่นสติไม่เต็มเต็งปรบมือหัวเราะคิกคัก ชาวบ้านเฮฮาเรียกราวลั่นงาน ไอ้โชะเห็งอ้โหลโยกตัว มันอย่างสามขุม ไปหยุดยืนกลางลานระพุ่มมือในท่าไหว้ผายออกทำสาলামัตเดินกระเผลกกลากขาหุบหงับออกไปจากลานต่อสู้ ผู้ว่าราชการจังหวัดปรบมือชาวบ้านปรบตามเรียกราว นักชิละตัวจริงเริ่มไหว้ครูชณะผู้ว่าราชการจังหวัดหันหน้าไปถามปะจุลาเต๊ะ

“คนรำชิละเมื่อกี้ ใคร”

“ไอ้โชะ” พ่อเฒ่ากระซิบตอบ

“มันเป็นไปไม่ค้อยจะเต็มบาท”

เสียงดนตรีโหมกระชั้นขึ้นอีก นักชิละนามกระเดื่องรำรำเข้าทำหันกันเสียงเฮฮาปรบมือไม่ขาดระยะ ฉากการต่อสู้เพิ่มความเข้มข้นตื่นตื่นสนุกสนาน ชาวบ้านตะโกนเชียร์ฟ้ายที่ตัวเองถือหางกวางลั่น ไอ้โชะหลบไปนั่งหมุดแรงกระหืดกระหอบอยู่โคนสนสาวสติไม่เต็มเต็งหัวเราะคิกคักยื่นขนมคุดมปีให้ปี่เป็นรางวัล พอรับมาแล้วมันขัดเข้าปากเคี้ยวมูมามามหุบหมับ

ดนตรีโหมกระชั้นเงียบเสียง น้ำฟ้าหยาดหยดครดยอดหญ้าสะท้อนแสงพรราว นักชิละเข้าไปรับรางวัลจากผู้ว่าราชการจังหวัด งานฮารีรายอสิ้นสุดลง ชาวบ้านแยกย้ายกันกลับ ไอ้โชะขยับร่างหุบหงับอยู่โคนสน ไม่มีผู้ใดจะสนใจเหลือบมองมันเอาแต่เดินผ่านเมินเฉยสาวบ้านคนเดียวเท่านั้นระริกระริวชอบออกขอบใจอยู่เคียงข้าง

